

REACTIENOTA TOETSINGSADVIES COMMISSIE MER

Op 9 maart 2011 heeft de Commissie MER een toetsingsadvies gegeven voor de plan-MER en de Passende Beoordeling van het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Midden-Drenthe. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

Daarnaast heeft de Commissie een aantal aanbevelingen gedaan voor de vervolgbesluitvorming op het gebied van de samenvatting, effecten op natuur en geurhinder.

De gemeente Midden-Drenthe geeft aan de hand van deze nota een reactie op de aanbevelingen uit het toetsingsadvies van de Commissie MER. Daarbij is aangesloten op de paragraaf indeling van het toetsingsadvies.

2.1 Samenvatting

Reactie commissie MER

De samenvatting geeft niet in alle gevallen een goede weergave van de conclusies die getrokken worden in het MER. In de Passende Beoordeling wordt de conclusie getrokken dat aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden als gevolg van vermessing, verstoring en verdroging niet is uitgesloten. In de samenvatting komt deze conclusie echter niet eenduidig terug: er kan ook in gelezen worden dat gevolgen wel zijn uit te sluiten.

Reactie gemeente

De mogelijke discrepantie heeft te maken met een verschil in benadering tussen de passende beoordeling en het plan-MER. De passende beoordeling is geschreven uit ecologisch oogpunt.

De stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden zijn over het algemeen duidelijk overbelast. Daarom is voor herstel en behoud van de habitats een daling van de stikstofbelasting nodig, ook omdat onduidelijk is of andere herstelmaatregelen kunnen en zullen worden genomen. In de passende beoordeling worden mogelijkheden onderzocht om een daling te bereiken. Maatregelen die een daling van de stikstofdepositie kunnen bewerkstelligen, kunnen een positief effect hebben, maar stand still is voor overbelaste gebieden eerst onvoldoende, in elk geval zolang een uitwerking van een herstelstrategie (in de Beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden) nog niet bekend is.

De eindbeoordeling in de samenvatting van het plan-MER gaat uit van hetgeen op dit moment wettelijk is verankerd. In artikel 19kd van de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald dat, indien de stikstofdepositie van een bedrijf vermindert of gelijk blijft, deze depositie niet hoeft te worden betrokken in de vergunningverlening op grond van de natuurbeschermingswet. In dit wettelijk kader wordt er dus feitelijk van uitgegaan dat er bij een uitbreiding van een bedrijf waarbij de depositie gelijk blijft (of afneemt) geen sprake is van een significant effect. Zeker zolang de Programmatische Aanpak Stikstof nog niet gereed is, kunnen in overbelaste situaties hier wetenschappelijk gezien vraagtekens bij worden gezet. Dit omdat nog onbekend of onzeker is:

- of de totale depositie wel zal dalen (bijvoorbeeld door het totaaleffect van ingezet beleid en maatschappelijke trends;
- en/of er voldoende herstelmaatregelen kunnen en zullen worden ondernomen om ervoor te zorgen dat bij gelijkblijvende depositie ten gevolge van een bepaald bedrijf geen significante gevolgen kunnen optreden.

Je zou kunnen zeggen, dat het wettelijk kader met dit art. 19kd een voorschot neemt op verwachte trends en nog niet uitontwikkeld beleid. Bij de eindbeoordeling in de passende beoordeling is een ecologische insteek gekozen, en minder gewicht gehecht aan dit juridische kader. In het plan-MER heeft dit juridische kader meer gewicht gekregen.

Prognoses voor de stikstofdepositie geven in het algemeen wel een dalende trend te zien, maar of in specifieke lokale situaties 'stand still' bij vergunningverlening van een bedrijf voldoende is om significante effecten te voorkomen is bij de huidige stand van het beleid en op basis van de nu beschikbare informatie zuiver ecologisch gezien niet zeker. Het Beleidskader Stikstof Drenthe dat is opgenomen in het "Groenmanifest van Drenthe" dat begin dit jaar door een aantal organisaties is uitgebracht biedt een kader dat in het algemeen zal leiden tot een (procentueel geringe) daling van de bijdrage aan de landbouw. Dit kader wordt door de provincie Drenthe en de gemeente Midden-Drenthe onderschreven.

2.2 Effecten op de natuur

Reactie commissie MER

De commissie adviseert bij de besluitvorming de mitigerende maatregelen vast te leggen die afhankelijk van de locatie en /of nadere uitwerking noodzakelijk kunnen zijn om aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000 gebieden te voorkomen. Het gaat bijvoorbeeld om het verplicht stellen van emissiearme staltechnieken, zonering van veehouderij, recreatiezonering of afgeschermd verlichting.

Reactie gemeente

Ons inziens vormt het bestemmingsplan buitengebied niet het kader om de mitigerende maatregelen vast te leggen. De gemeente Midden-Drenthe is van mening dat de voorgestelde mitigerende maatregelen voldoende worden gewaarborgd in de beheerplannen die voor de Natura 2000 gebieden in ontwikkeling zijn. Dienst Landelijk gebied stelt deze plannen op in opdracht van de provincie Drenthe (bevoegd gezag). Dit gebeurt in samenwerking met landschapsbeheerorganisaties, LTO-noord en betrokken gemeenten op.

Verder dienen intensieve veehouderijen aan het Besluit huisvesting te voldoen. In dit Besluit worden eisen opgenomen waar aan de stallen moeten voldoen. Eén van deze eisen heeft betrekking op het terugdringen van de ammoniakbelasting.

Flora en faunawet

Reactie commissie MER

De commissie constateert dat de Flora en Faunawet in zowel MER als het bestemmingsplan summier wordt beschreven voor wat betreft de fauna, terwijl door de aanwezigheid van Natura 2000 gebieden en EHS de kans aanwezig is op tabel 3 soorten, zoals bijvoorbeeld de kamsalamander. De Commissie adviseert om bij de toelichting op het bestemmingsplan op basis van bestaande data een indicatie te geven van mogelijke problemen en oplossingen.

Reactie gemeente

Ons inziens is het te gedetailleerd om in het bestemmingsplan een indicatie te geven van mogelijke problemen en oplossingen voor wat betreft fauna. Het bestemmingsplan wordt voor een periode van 10 jaar vastgesteld. In de praktijk blijkt dat gegevens snel verouderd zijn. De gemeente is daarom van mening dat het beter is om op het moment dat er ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden de meest recente inventarisatie gegevens te gebruiken en indien nodig nader onderzoek uit te voeren. Mitigerende maatregelen voor fauna is en blijft ons inziens maatwerk.

Wel wordt in de beheerplannen voor de Natura 2000 gebieden aandacht besteed aan de soorten instandhouding (zie eerste punt onder 2.2.). Ook onderschrijft de gemeente het belang om habitats voor gevoelige soorten in stand te houden. De provincie heeft daartoe onder andere de Ecologische Verbindingszones aangewezen (onderdeel van Ecologische Hoofdstructuur). De gemeente is van mening dat deze ontwikkeling een goede bijdrage levert aan de instandhouding van soorten. In het bestemmingsplan wordt het provinciale beleid ten aanzien van de EHS vastgelegd.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Reactie commissie MER

De commissie adviseert om bij concrete activiteiten in de EHS aan het provinciale EHS-beleidskader te toetsen of de wezenlijke waarden en kenmerken worden aangetast.

Reactie gemeente

Als gemeente toetsen we bij concrete activiteiten al aan het provinciale EHS beleidskader.

2.4 Biogasinstallaties

Reactie commissie MER

De commissie wijst er op dat bij een koppeling van een biogasinstallatie met een WKK, stikstofemissies kunnen optreden. Dit is een punt om bij de vergunning van toekomstige installaties op te letten.

Reactie gemeente

Binnen het bestemmingsplan buitengebied is een afwegingskader voor de nieuw vestiging van biogasinstallaties opgenomen. Daarnaast wordt dit punt in de vergunningverlening meegenomen. Het gaat dan om de omgevingsvergunning en de Natuurbeschermingswetvergunning.

2.5 Geur en luchtkwaliteit

Reactie commissie MER

De Commissie wijst erop dat er afhankelijk van de ligging van bedrijven ten opzichte van bebouwing /dorpskernen op specifieke locaties wel degelijk geurhinder kan zijn omdat in het MER met gemiddelden wordt gewerkt.

Reactie gemeente

Het geurbeleid van de gemeente is vastgelegd in de geurvisie en –verordening van de gemeente Midden-Drenthe. Het beleid en de bijbehorende verordening zijn begin dit jaar vastgesteld door de gemeenteraad. In het beleid is vastgelegd dat voor dorpskernen een lagere geurbelasting gewenst is om een acceptabel woon- en leefklimaat te kunnen garanderen en dat voor het buitengebied juist een hogere geurbelasting is voorgesteld om ruimte te bieden voor agrarische activiteiten. Het beleid is vastgelegd in de geurverordening.

2.6 Landschap en cultuurhistorie

Reactie commissie MER

De gemeente heeft een uitgebreid beeldkwaliteitsplan voor (delen van het plangebied) en ook een landschapsbeleidsplan opgesteld. Deze zijn ook goed verankerd in het bestemmingsplan. De Commissie constateert in de door initiatiefnemers aangeleverde

ruimtelijke onderbouwingen, dat deze toetsing niet (of in ieder geval niet herleidbaar) lijkt plaats te vinden.

Reactie gemeente

Het beeldkwaliteitsplan is met name ontwikkeld voor agrarische bedrijven en voor woningvergroting en niet bedoeld voor recreatieve ontwikkelingen. De constatering van de Commissie is daarom juist. De genoemde ruimtelijke onderbouwingen zijn bedoeld voor de ontwikkeling van zes recreatieterreinen.